

FUNDASHON CAS BONAIRIANO

Aan: De Gezaghebber van het
Openbaar Lichaam Bonaire
Dhr. E. Rijna
Kralendijk
Bonaire

Kralendijk, 11 januari 2018

Inzake : kamervragen inzake bezuiniging
Onze referentie : 00.003.558

Geachte heer Reina,

Wij hebben kennis genomen van de brief van het Ministerie van Binnenlandse Zaken betreffende een ambtsbericht n.a.v. Kamervragen over actualiteit Bonaire. In deze brief wordt er nadere toelichting gevraagd op een aantal Kamervragen welke betrekking hebben op de bezuinigingen die zijn doorgevoerd bij sociale instellingen door het Openbaar Lichaam Bonaire (OLB) voor 2018. Aangezien er ook specifieke vragen worden gesteld over FCB willen wij u graag voorzien van de nodige informatie voor het beantwoorden van de vragen.

Consequenties van de bezuiniging voor kwetsbare groepen in de samenleving

FCB ontvangt jaarlijks een begrotingssteun van het OLB van \$ 698.324. Deze begrotingssteun wordt aangewend voor het verstrekken van huursubsidie, hiermee kunnen wij een woning bieden aan huurders uit de lagere inkomenscategorieën tegen een betaalbare huurprijs die past bij hun huishoudinkomen. Het jaarlijkse bedrag van de begrotingssteun van \$ 698.324 is niet toereikend, jaarlijks legt FCB zo'n \$ 200.000 toe op de huursubsidieregeling hetgeen ten koste gaat van taken van FCB. Hierover hebben we verschillende gesprekken gevoerd met het OLB om te komen tot een compensatie voor dit bedrag aangezien FCB dit niet meer kan opbrengen. We werden zeer onaangenaam verrast door de bezuiniging op de begrotingssteun met 13.25%, een bedrag van bijna \$ 93.000.

Met deze maatregel worden alle huurders van onze sociale huurwoningen die op basis van hun inkomen nu al regelmatig problemen hebben met het betalen van de huur geraakt. Met de huidige bijdrage van \$ 698.324 wordt voor 482 huurders de huur verlaagd. Van deze groep huurders wordt voor minimaal 217 huurders de huurprijs nog eens verder verlaagd door toepassing van de huurinkomenstabel. De aangekondigde bezuiniging raakt deze laatste groep, de meest kwetsbare huurders met toch al de laagste inkomens.

En dan hebben we het nog niet gehad over het effect van het wegvallen van de \$ 200.000 die FCB tot op heden uit eigen middelen betaald heeft. We hebben in diverse gesprekken duidelijk aangegeven dat FCB deze bijdrage niet langer kan verstrekken. Verhuursubsidie is een overheidstaak en mag niet ten koste gaan van bijvoorbeeld onderhoud of de financieringsruimte voor nieuwbouw van FCB. In totaal gaat het dus om een verschil van \$ 293.000.

Dat betekent dat de huurders met de laagste inkomens (minimaal 217) bij handhaving van de bezuiniging gemiddeld \$ 115 per maand meer aan huur gaan betalen. Het varieert van \$ 2.89 tot \$ 301,80.

Onderstaand treft u een aantal voorbeelden aan van het effect voor de huurders van de bezuinigingsmaatregel:

FUNDASHON CAS BONAIRIANO

Voorbeeld	1	2	3	4
Aantal volwassenen	1	1	1	2
Aantal minderjarige kinderen	3	0	0	3
Soort inkomen	onderstand	onderstand/ job	AOV/pensioen	arbeid
Hoogte maandinkomen	\$ 491,83	\$ 674,83	\$ 688,12	\$ 1.477,00
Huidige huurprijs o.b.v. inkomen	\$ 66,40	\$ 102,22	\$ 103,25	\$ 376,65
Huurprijs na bezuiniging = Huurcommissieprijs	\$ 265,00	\$ 205,00	\$ 354,00	\$ 420,00
Verschil	\$ 198,60	\$ 102,78	\$ 250,75	\$ 43,35

Dit wordt veroorzaakt doordat de kostprijs huur en de huurcommissieprijs een vast gegeven zijn waardoor er minder middelen over blijven voor huurders die een beroep moeten doen op de huurinkomenstabel.

Het effect is dat deze groep (ruim 200 huurders) geconfronteerd wordt met serieuze betalingsproblemen, waardoor toename dreigt van problematische huurachterstanden en het aantal huissuitzettingen. Met het Woonteam (OLB, SZW en FCB) zijn er mede door de huidige subsidie veel goede resultaten behaald de afgelopen jaren. De beoogde bezuiniging levert uiteindelijk alleen maar verliezers op en gaat zorgen voor een boemerangeffect met meer probleem dossiers bij uw Directie Samenleving & Zorg met alle bijbehorende gevolgen van dien. Bovendien zal met deze maatregel de armoede onder de huurders van FCB nog verder toenemen.

Consequenties bezuiniging voor de nieuwbouw van 500 woningen

De taak van FCB is het huisvesten van diegenen die niet of onvoldoende in staat zijn zelfstandig in hun eigen woningbehoefte te voorzien. Op Bonaire is een grote behoefte aan sociale, betaalbare huurwoningen. FCB wil graag in deze behoefte voorzien met de bouw van 500 woningen.

Een groot deel van de woningzoekenden is niet in staat om de volledige huurprijs te betalen aangezien hun huishoudinkomen niet toereikend is, voor deze groep is het van belang dat er huursubsidie beschikbaar komt. Op het moment dat er geen budget beschikbaar komt voor het verstrekken van huursubsidie kunnen de woningen enkel worden verhuurd aan huurders die beschikken over voldoende huishoudinkomen om de volledige huurprijs te kunnen betalen. Hiermee wordt een groot deel van de doelgroep van FCB uitgesloten en dat kan niet de bedoeling zijn.

Feitelijk is het OLB verantwoordelijk voor het verstrekken van (ver)huursubsidie maar het OLB beschikt over onvoldoende middelen om het bedrag voor de verhuursubsidie te verhogen bij een uitbreiding van het woningbestand van FCB met 500 woningen. Mogelijkheden om dit probleem te ondervangen zijn het verstrekken van een uitkering aan het OLB met doorbetaling aan FCB of een extra bijdrage van BZK waarbij de verhuursubsidie in een keer wordt afgekocht zodat de huren verlaagd kunnen worden.

Zoals hierboven aangegeven is het van belang dat er voldoende middelen ter beschikking worden gesteld voor het verstrekken van (ver)huursubsidie zowel voor de huidige huurders als voor de voorgenomen nieuwbouw. Hiermee kunnen we aan huurders een woning bieden tegen een betaalbare huurprijs die past bij hun huishoudinkomen.

Vertrouwende u hierna voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

Dhr. B.O. Oleana
Directeur

~~Cc: - Staatssecretaris: Dhr. R Knops~~

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

> Retouradres Postbus 20011 2500 EA Den Haag

Aan de Gezaghebber van Bonaire
Dhr. Edison Rijna
Kralendijk, Bonaire

Openbaar Lichaam Bonaire					
Datum Ontvangst					
6 DEC 2017					
Volgnr. 2017012682					
Aan <i>Gez. Maats + Ged</i>					
☒ Om advies					
☐ Voor het nodige <i>kracht</i>					
☐ Ter kennisgeving					
c.c.: <i>Gez., Ged. Leida</i>					
Aldoerl voor:					
Ger.	Gez. A	Gez. B	Gez. C		Bev. Wvd
					<i>Pa</i> <i>7/12/17</i>

Ministerie van
Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

Turfmarkt 147
Den Haag
Postbus 20011
2500 EA Den Haag

Kenmerk
2017-000599069

Uw kenmerk

Bijlage(n)
2

Datum 4 DEC 2017

Betreft Ambtsbericht n.a.v. Kamervragen over actualiteit Bonaire

Geachte heer Rijna,

Ik heb recent Kamervragen ontvangen over de bezuiniging op sociale organisaties en de professionalisering van het L.V.V. terrein op Bonaire (beide bijgevoegd). Om die reden schrijf ik u aan en wil ik u vragen - in contact met het bestuurscollege - te reageren op mijn onderstaande vragen

- Om welke reden is er besloten om de subsidies op de sociale instellingen fors te korten? Welke consequenties heeft deze bezuiniging voor het functioneren van deze organisaties en de uitvoering van hun plannen?
- Wat zijn de consequenties van de bezuinigingen voor kwetsbare groepen in de samenleving?
Welke consequenties heeft de bezuiniging op woningbouwstichting FCB voor het plan om de komende jaren 500 sociale huurwoningen te gaan bouwen?
- Ziet het eilandsbestuur belemmeringen om het projectplan Professionalisering L.V.V. tot uitvoering te brengen?

Ik zal genoemde Kamervragen beantwoorden met behulp van de door u verstrekte informatie. Ik realiseer mij dat er op dit moment nog veel meer bestuurlijke discussies plaatsvinden. Ik laat mij daar de komende periode verder over informeren en mocht dat aanleiding geven tot vervolgvragen in aanvulling op dit verzoek, dan bericht ik u nader. Ik zie er naar uit op korte termijn met u en het bestuurscollege te spreken op Bonaire

Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

drs R. W. Knops

Griffie ER Bonaire
 Ingek.: JAN 04 2018
 Volgnummer: 2018000162
 Griffier: Uitv.:

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Rechtspraak Postbus 20110 • 2500 CA • Den Haag

Aan de Gezaghebber van Bonaire
 Dhr. Fd son Rijna
 Kralendijk, Bonaire

Openbaar Lichaam Bonaire
 Datum: 6 DEC 2017
 Volgnr: 2017012682
 Aan G. J. Maats + Geel
 lid Ontschies
 Voor het nodige
 Ter Kennisgeving
 cc: Geuz, Geel Cecilia
 Akkoord voor

Gr	Dee	Geel	Geel	Dee
	A	B	C	
				PR 7/12/17

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Turtman 147
 Den Haag
 Postbus 20110
 2500 EA Den Haag

Kenmerk: 2317 000194

Uw kenmerk

Bijlage(n): 2

Datum: 4 DEC 2017
 Betreft: Ambtsbericht n.a.v. Kamervragen over actualiteit Bonaire

Geachte heer Rijna,

Ik heb recent Kamervragen ontvangen over de bezuiniging op sociale organisaties en de professionalisering van het L.V.V. terrein op Bonaire (beide bijgevoegd). Om die reden schrijf ik u aan en wil ik u vragen in contact met het bestuurscollege te reageren op mijn onderstaande vragen:

- Om welke reden is er besloten om de subsidies op de sociale instellingen fors te korten? Welke consequenties heeft deze bezuiniging voor het functioneren van deze organisaties en de uitvoering van hun plannen? Wat zijn de consequenties van de bezuinigingen voor kwetsbare groepen in de samenleving?
- Welke consequenties heeft de bezuiniging op woningbouwstichting FCB voor het plan om de komende jaren 500 sociale huurwoningen te gaan bouwen?
- Ziet het eilandsbestuur belemmeringen om het projectplan Professionalisering L.V.V. tot uitvoering te brengen?

Ik zal genoemde Kamervragen beantwoorden met behulp van de door u verstrekte informatie. Ik realiseer mij dat er op dit moment nog veel meer bestuurlijke discussies plaatsvinden. Ik laat mij daar de komende periode verder over informeren en mocht dat aanleiding geven tot vervolgvragen in aanvulling op dit verzoek, dan bericht ik u nader. Ik zie er naar uit op korte termijn met u en het bestuurscollege te spreken op Bonaire.

De staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

drs. R. W. Knops

2017Z15866

Vragen van de leden Van den Berg (CDA) en Dierens (D66) aan de staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over het bericht 'Kwetsbare gezinnen op Bonaire dupe van bezuinigingen' (ingezonden 21 november 2017)

1

Hebt u kennisgenomen van het bericht 'Kwetsbare gezinnen op Bonaire dupe van bezuinigingen'? 1)

2

Is het waar dat het openbaar lichaam Bonaire voornemens is de begrotingssteun aan Woningbouwstichting Fundacion Cas Bonairiano (FCB) met ruim 13% te verlagen?

3

Deelt u de mening dat door deze maatregel alle huurders van sociale huurwoningen op Bonaire worden getroffen, die op basis van hun inkomen nu al regelmatig problemen hebben met het betalen van de huur?

4

Welke consequenties heeft deze voorgenomen bezuiniging voor het plan van Woningbouwstichting FCB om de komende jaren 500 sociale huurwoningen te gaan bouwen?

1) <https://caribischnetwerk.nl/2017/11/12/kwetsbare-gezinnen-op-bonaire-dupe-van-bezuinigingen/>

2017Z15652

Vragen van het lid **Boorman** (VVD) aan de Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over *een gesprek met Professionalisering L.V.V. Bonaire* (ingezonden 17 november 2017).

Vraag 1

Bent u bekend met het projectplan Professionalisering L.V.V. Bonaire?

Vraag 2

Bent u van mening dat een professionalisering van de landbouw bij kan dragen aan economische ontwikkeling en armoedebestrijding op Bonaire?

Vraag 3

In hoeverre zou dit projectplan hier een rol kunnen spelen?

Vraag 4

Welke belemmeringen worden opgeworpen door het eilandsbestuur van Bonaire om deze organisatie aan de slag te laten gaan?

Vraag 5

Welke ondersteuning is er vanuit Nederland beschikbaar voor deze of soortgelijke organisaties?